Geopolitiikan muutos Euroopassa ja EU:n rooli

Teija Tiilikainen

Director

Hybrid CoE

Poliittiset tekijät – ulkovallat haastavat EU:n yhtenäisyyttä ja suuntaa

- Suurvaltapolitiikka **hajottaa EU:n yhtenäisyyttä/päätöksentekokykyä**
- EU tarvitsee **ulkoisia kumppaneita** (UK, Turkki, Norja) turpo-tilanteen vakauttamiseksi
- **Kansalaismielipide jakautuu** EU-maiden välillä
- EU:lta **puuttuvat geopoliittisen toimijuuden edellytykset**: strateginen suunnittelukyky ja tehokas UTP-toimeenpanokoneisto

Sotilaalliset tekijät

- EU:n rooli **Naton ’varajärjestelmänä**’ nousee esiin

- EU:lla ei ole puolustusliitolle **tyypillisiä yhteisiä komento- ja johtamisjärjestelmiä /puolustussuunnittelua tai yhteisiä strategisia valmiuksia**
- EU **vahvistaa puolustusteollista pohjaa** ja koordinoi voimavarasuunnittelua
- Voi **tukea** jäsenmaita saavuttamaan **puolustus-budjettiensa tavoitteita**

Hybrid CoE

Sotilaalliset tekijät

- Mikä rooli on **Puolustuksen valkoisella kirjalla** (maaliskuu 2025)?
- Miten Ukrainan rauhanprosessi vaikuttaa EU:n turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan ja **mitä se unionilta edellyttää – mikä on EU:n rooli mahdollisissa turvatakuissa?**
- Huomio: perussopimusmuutoksia ei tarvita **puolustusulottuvuuden merkittäväksi syventämiseksi**

Muiden uhkien torjuminen ja varautuminen

- EU on vahvistanut rooliaan **hybridiuhkien torjunnassa** ja jäsenmaiden **resilienssin tukemisessa** (CER/NIS2 direktiivit, Democracy Action Plan ja sen lainsäädäntöhankkeet, DSA sekä taloudellisen turvallisuuden hankkeet)
- Uusina: mm. European Democracy Shield ja EU Action Plan on Cable Security (21.02.2025)
- Mikä rooli **EU:n varautumisunionistrategialla** tai sisäisen turvallisuuden strategian uudistuksella on?

Muiden uhkien torjuminen ja varautuminen

EU:n toimet merenalaisen infrastruktuurin resilienssin vahvistamiseksi:

- **CER/NIS2 implementaation** lisäsuositukset
- EU-tason **riskiarviointi ja stressitestien rahoitus** (datakaapelit)
- Infrastruktuurihankkeiden rahoitus
- **Yhteisen merivalvonnan/tilannekuvan** vahvistaminen
- Koordinoitu politiikka kaapelirikkoihin vastaamiseksi: korjausvälineet, **kv merioikeuden uudelleenarvio** ja tekijöiden EU-tason sanktiointi

Hybrid CoE

Hybrid CoE is an intergovernmental centre of 36 EU and NATO members to build joint capacity & expertise to counter hybrid threats

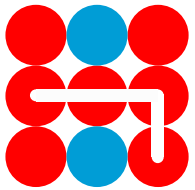

Hybrid CoE

Partners in security
Analyze. Inform. Train.